

Seminārs “Mākslas loma sociāli nozīmīgos procesos”
Radošās darbības nedēļas 2013 un Teātra festivāla jauniem cilvēkiem NoMadI ietvaros

2013.gada 22. aprīlis
Latvijas Mākslas Akadēmija
Kalpaka bulvāris 13, Rīga

PREZENTĀCIJU UN SEMINĀRU TĒMU APRAKSTI

“CIRKS KĀ INSTRUMENTS LABKLĀJĪBAS VEICINĀŠANAI. KAS SOMIJĀ IR SOCIĀLAIS CIRKS?”

No 2009. – 2011. gadam Somijā darbojās *Sociālā cirka* programma, kuras mērķis bija izveidot sociālo cirku par patstāvīgu Somijas cirka sistēmas un sociālās labklājības pakalpojumu daļu, kas būtu pieejama lielam sabiedrības lokam. Šī projekta ietvaros visā Somijā notika plaša Sociālā cirka pilotprogramma, kas ietvēra radošās darbnīcas un metodiskā materiāla izstrādi.

Somijā ar jēdzienu *Sociālais cirks* tiek apzīmētas cirka aktivitātes, kuru rezultātā tiek paaugstināta iesaistīto cilvēku un grupu sociālā labklājība. Sociālais cirks ir arī inovatīvs izglītības un sociālās iekļaušanas instruments cilvēkiem ar pazeminātām dzīves iespējām.

Efektīva cirka projekts ir tiešs iepriekšējā projekta turpinājums. Tā mērķis kopā ar cirka māksliniekiem radīt sociālo labklājību veicinošus piedāvājumus dažādām sabiedrības grupām. Efektīvā cirka projekts ir valsts mēroga aktivitāte, kuru finansē Eiropas Sociālais fonds, to administrē Tamperes Universitātes Teātra pētniecības centrs. Tājā darbojas sešas cirka kompānijas un piecas pilsētas, kuras piedalās arī finansēšanā. Līdz šim projekts ir sadarbojies ar 80 dažādām sociālajām grupām kopumā ietverot vairāk kā 2000 dalībnieku. Cirka darbnīcas ir domātas visa vecuma un sociālo grupu cilvēkiem, tomēr galvenā mērķauditorija ir cilvēki, kuriem nepieciešama īpaša uzmanība un, kas pārstāv sabiedrības riska grupas.

Somijā sociālā un efektīvā cirka darbnīcas tiek veidotas sadarbībā ar skolām, imigrācijas centriem, ģimeņu palīdzības centriem, pensionātiem, sociālās aprūpes centriem u.c.

Piia Karkkola šobrīd ir Efektīvā Cirka projekta vadītāja un kā asistente strādājusi Sociālā Cirka Projektā. Viņa darbojusies arī Somijas jauniešu cirkū un viņas cirka specialitāte ir žonglēšana ar papīra objektiem.

Organizatori:

Atbalstītāji:

“MĀKSLAS IESPĒJAS – SADARBĪBA STARP KULTŪRAS UZŅĒMĒJIEM UN SOCIĀLĀS LABKLĀJĪBAS DIENESTIEM SOMIJĀ”

Viens no projekta *Mākslas iespējas* (2011 – 2013) mērķiem bija attīstīt dažādus kultūras un mākslas uzņēmējdarbības modeļus, veidojot radošus projektus sociālajos un labklājības dienestos Somijā. Meistarklase “Laulunlohtijat” (Dziesmas spēks) ir viens no pieciem darbības modeļiem, kas tapis šī projekta ietvaros. Laulunlohtijat ir kopīga dziesmu radīšana, kuras mērķis ir iedrošināt cilvēkus atrast pašiem savu spēku mūzikā, kā arī dod iespēju līdzdarboties radošā procesā. Metodes pamatā ir pārlicība, ka sadarbojoties ar profesionāliem mūziķiem jebkura cilvēku grupa var sanākt kopā un sacerēt savas dziesmas. Radītās dziesmas var būt dažādos mūzikas stilos, no smagā metāla un hip hopa līdz tradicionālai tautas mūzikai – atkarībā no tā, kādas ir grupas vēlmes.

Joonas Keskinen (MA etnomuzikoloģijā) ir mūziķis, mūzikas skolotājs un uzņēmējs. Kopš 2008. gada viņš strādā kā izglītības koordinators Uulu Kultūras Kooperatīvā (Culture Cooperative Uulu) un Globālā Mūzikas centrā. Joonasam ir arī augstskolu mūzikas pasniedzējs. Kā mūzikas skolotājs viņš piedalījies vairākos projektos darbā ar veciem cilvēkiem, bērniem un mūzikas studentiem kā arī, organizējis un sniedzis dažāda veida ar mūziku saistītas meistarklases Somijā un ārvalstīs.

Antero Mentu (BA etnomuzikoloģijā) ir mūziķis, mūzikas skolotājs un uzņēmējs. Pēdējo 3 gadu laikā viņš pievērš uzmanību darbam ar veciem cilvēkiem, pasniedzot dziesmu rakstīšanas meistarklases, kurās dalībniekiem ir iespēja izveidot un atjaunot savas radošās un muzikālās prasmes. Antero galvenais mūzicēšanas virziens ir Ziemeļu Indijas klasiskā mūziku, kuru viņš vairākus gadus ir studējis, apgūstot Maiahar Senia sītaras spēlēšanas tradīcijas.

“RADOŠĀ PARTNERĪBA: MĀKSLINIEKI VEICINA IZMAIŅAS SKOLĀS”

Radošās partnerības projekts Lietuvā darbojas jau divus gadus. Tā laikā dažādu nozaru mākslinieki kļūst par radošajiem aģentiem skolās, lai izmantojot savas profesionālās prasmes, piešķirtu izglītības procesam jaunas dimensijas, risinātu dažādas ar mācīšanās un socializēšanās procesu saistītas problēmas, kuras skolotāji ar tradicionālām metodēm nespēj atrisināt.

Programma „Lietuvas Radošās partnerības“ balstās uz „Lielbritānijas Radošās partnerības“ programmā gūto pieredzi. Programma izstrādāta un tiek īstenota sadarbībā ar Lielbritānijas organizāciju „Radošums, kultūra un izglītība” (Creativity, culture, education).

Domas Burkauskas ir viens no Radošās partnerības aizsācējiem Lietuvā. Strādājis ar dažāda vecuma bērniem, kas nākuši no dažādām sociālajām vidēm. Viņa galvenais darbības lauks ir komunikācija un audiovizuālie projekti, kurus dažādu mērķu sasniegšanai izmantot skolās. Pēdējo gadu divi veiksmīgākie projekti ir bērnu televīzijas pārraides veidošana ar 2. klases skolniekiem un psiholoģiski spēcīgu komandu veidošana ar 10. klašu skolniekiem, izmantojot drāmas metodes.

Ernesta Šimkiene ir mākslas izstāžu, kultūras pasākumu un festivālu kuratore Šauļu Mākslas Galerijā, kas ir viens no lielākajiem laikmetīgās mākslas centriem Lietuvas Ziemeļu daļā. Izglītības programmu veidošana ir daļa no Ernestas darba pienākumiem mākslas galerijā.

Organizatori:

Atbalstītāji:

2

Pirms gadu viņa kļuva arī par projekta „Radošā partnerība“ aģenti divās skolās, kas atrodas mazos reģionu ciematos.

Būt radošam aģentam ir būt kā medijam starp bērniem, skolotājiem un radošo speciālistu, kas organizē radošas aktivitātes skolās. Viņa uzdevums ar radošo metožu kombināciju, brīvu improvizāciju un atjautību ir veidot sasaisti starp dažādiem mācību priekšmetu un reālo dzīvi. Ernestas divi no realizētajiem radošās partnerības projektiem ir interaktīva spēle “Labirints manā pagalmā!” un “Mazo lielie atklājumi”. Abi šie projekti ļauj savienot dažādus skolu mācību priekšmetus, radošo darbību, veicināt bērnu atbildību un sadarbošanās spējas. Vissvarīgākā lieta šajos projektos – bērni un skolotāji mācās iemaņas, kas bērniem ļauj skolā justies laimīgiem.

„KOLEKTĪVĀ SADARBĪBA UN NĀKOTNES DARBA PASAULE”

„Kolektīvā sadarbība ir mūsu debašu pamatā...bet joprojām mums ir tāls ceļš ejams.”

Šodien pateicoties datu pārraides ātruma pieaugumam, strauji palielinās ar video / datu apmaiņa starp cilvēkiem, kas atrodas tālu viens no otra, savukārt tas veicina darba un sociālās attiecības komunikāciju savienojumos. Dienu no dienas pieaug izglītības, radošo un profesionālo mērķu sasniegšana, pateicoties multi – video pārraidēm un sadarbības platformu izplatībai online režīmā.

Ghislaine Boddington no **Body > data > Space** stāstīs par projektiem Roboti un Avatāri. Šajos projektos tiek analizētas jaunās sadarbības formas ar kurām jāsastopas izglītības sfērai, mācot jaunajiem cilvēkiem nākotnes darbu videi atbilstošas radošās prasmes un attieksmes, - jaunajiem cilvēkiem jāapgūst jaunas savas virtuālās un fiziskās dzīves reprezentācijas formas – robotus, avatārus un virtuālās sadarbības vietnes kā ikdienas dzīves daļu. Kāda ir jaunā psiholoģija, kas ir pamatā mūsdienu jaunākās paaudzes reprezentācijas un kopīgās radīšanas tehnoloģijām un, kā tās ietekmē mūsu identitāti?

Ghislaine Boddington ir **body>data>space** Radošā direktore un Midlseksas universitātes pētniece.

RADOŠĀ DARBĪNĪCA "TEHNOLOĢIJU RADOŠĀ IZMANTOŠANA SOCIĀLAJOS PROCESOS – NĀKOTNE SĀKAS ŠODIEN”

body>data>space ir mākslinieku un dizaineru kolektīvs, kas ir iesaistījies fascinējošu savienojumu starp performanci, arhitektūru, jaunajiem medijiem un virtuālo pasauli radīšanā. Lietojot īpaši izstrādātas sadarbības metodoloģijas un sadarbības tīklu radīšanas procesus, mēs domājam par cilvēka ķermeņa nākotni un tā attiecībām ar globālo, sociālo un tehnoloģisko attīstību. Mēs fokusējamies uz dzīva ķermeņa faktūru digitālā mijiedarbībā, kas ir visu mūsu ikdienas pieredze – mūsu ķermeņi izplešas un attīstās, mūsu apziņa paplašinās, mūsu sociālā un darba dzīve mainās, pateicoties digitālo instrumentu un sociālo mediju lietošanai.

Mūsu darba pamatā ir imperatīvs jautājums par to, kā mēs, mūsu ķermeņi, prāti, emocijas ietekmē dažādās mūs ietverošās realitātes.

Ghislaine Boddington, **Body>data>space** Radošā direktore

Leanne Hammacott, **body>data>space** Asociētā direktore

Organizatori:

Atbalstītāji:

3

„KĀ PIENAGLOT ŪDENI KOKAM: JAUNVEIDOTĀ MĀKSLA (UN ZINĀTNE) NEIESPĒJAMĀ MĒRĪŠANAI”

Ir skumji, ja kaut kas netiek pamanīts tāpēc, ka to nevar izmērīt. Tomēr pēdējā desmitgadē šķiet ir noticis neiespējamais – ir parādījušās struktūras un procedūras ar kuru palīdzību tiek novērtēti, mērīti, kartēti tie cilvēku dzīves aspekti, kas agrāk tika uzskatīti par neuzskaitāmiem. Manā radošajā darbnīca jūs ar tiem varēsiet iepazīties un apgūt to lietošanas metodes.

Laikmetā, kur dzīves ātrums nemitīgi pieaug, ir ļoti grūti fiksēt to, kas notiek, lai saprastu, kur mēs esam, un, lai spētu pieņemt lēmumus par tālāko virzību. Protams, ja jums nav instrumentu ar kuru palīdzību satvert netveramo. KĀ PIENAGLOT ŪDENI KOKAM iepazīstinās jūs ar dažiem šādiem instrumentiem.

Ž. Loevingera ego attīstības, L. Kolberga morālās attīstības pakāpju, Ž. Piažē domāšanas attīstības, K. Vilbera integrālo modeļu, K. V. Greiva psiholoģiskās eksistences līmeņu, A. Maslova vajadzību piramīdas, D. Beka un K. Kovana spirālās dinamikas, D. Arieli uzvedības ekonomikas un citas teorijas tagad ir iespējams sintezēt plašā sistēmā. “Kā pienaglot ūdeni kokam” atklās kā šī jaunā māksla (vai zinātne) var tik izmantota jūsu situācijā, lai ļautu jums veiksmīgi un līdzsvaroti attīstīties visā jūsu darbības spektrā.

Aizvien vairāk un vairāk cilvēku visos dzīves aspektos tiek konfrontēti ar faktu, ka vecie instrumenti jaunajā situācijā nedarbojas. Ir pienācis laiks ieviest jaunās tehnikas, lai tie dzīves lauki, kas līdz šim ir bijuši sekundāri un spēlējuši nenozīmīgu lomu sabiedrībā, ieņemtu sev atbilstošo vietu pasaulē, kurai izmisīgi ir nepeiciešams radošs impulss, kuru piedāvā šīs novārtā pamestās disciplīnas.

RADOŠĀ DARBŅĪCA „KĀ PIENAGLOT ŪDENI KOKAM”

Darbnīca, kura jums piedāvās iepazīties, pētīt un praktiski darbosieties kustībā, kas ir nevis tuvas nākotnes, bet tagadnes fakts. Šī ir jūsu iespēja jau pašā sākumā iepazīt integrētās attīstības pamatus.

Andrew McKenzie, skaņas un domas dizaineris, UK, strādā kā pasniedzējs, ideju radītājs, mūziķis

Organizatori:

Atbalstītāji:

4